

ve studijním výkonu v prvních letech povinné výuky, stejně jako k pozitivnímu vztahu ke školnímu prostředí a lepší sociální interakci s vrstevníky nebo k menší míře problémového chování v počátečním vzdělávání (viz např. Birch, Ladd 1997; Howes et al. 2000; Palermo et al. 2007; Peisner-Feinberg et al. 2001; Pianta, Steinberg, Rollins 1995).

Jaké jsou tedy konkrétní příklady metod pro rozvíjení předčtenářské gramotnosti a schopností souvisejících se čtením a rozvojem osobnosti dítěte obecně v předškolním věku? Velmi často probíhá vzdělávání dětí s pomocí nejrůznějších her, např. různých divadelních her či představení s učením konkrétního scénáře, hraním pohádek, výměnou rolí, imitací hlasů, ztvárněním postav, zpěvem apod. (podrobněji např. Fontana 2003; Houška 1995; Santlerová 1993; Zymberaj 2018). Hry jsou pro tak malé děti velmi atraktivním a zábavným způsobem vzdělávání, a proto jsou využívány nejčastěji. Dalším způsobem je předčítání, jehož důležitost byla zmíněna již výše. Často jsme svědky toho, že si děti pro předčítání opakovaně vybírají stejné knihy a příběhy. Opakované předčítání vede u dítěte k rozvoji v chápání předčítaného textu a učení se slov i slovních spojení.²²

5.1

Výsledky analýzy

Prvotním a povětšinou jediným vyjádřením formalizovaného předškolního vzdělávání dětí v České republice je, zda žáci před nástupem základní školní docházky navštěvovali buď jesle pro děti do 3 let, nebo mateřskou školu (případně jiné předškolní vzdělávání) pro děti od 3 let. Graf č. 10 prezentuje průměrné dosažené skóre z testu čtenářské gramotnosti PIRLS 2016 v závislosti na druhu dítětem navštěvovaného předškolního vzdělávání.

JAK ČÍST GRAFY?

Jednoduché vztahy jsou v této sekundární analýze prezentovány pomocí sloupcových grafů. Ty obvykle znázorňují porovnání průměrného skóre různých skupin. Jako příklad může posloužit hned první graf, v němž je porovnáváno průměrné skóre žáků podle toho, zda navštěvovali formální předškolní výchovu (jesle a školku). V každém sloupci v grafu je červená linka, která představuje samotnou střední hodnotu. Jelikož se však jedná o výběrové šetření, je potřeba vzít v potaz i jistou míru nejistoty, kterou udává konfidenční interval. Konfidenční interval v grafech zobrazuje pruhovaná oblast. Na zvolené hladině spolehlivosti (obvykle 95 %) se skóre žáků pohybuje v tomto intervalu. Tam, kde se intervaly dvou sloupců překrývají, není možné říci, že by se od sebe průměry těchto dvou skupin statisticky významně lišily, naopak tam, kde se intervaly nesetkávají, statisticky významný rozdíl existuje. V prvním grafu je například možné pozorovat, že se průměrné skóre žáků, kteří navštěvovali jesle, statisticky významně neliší od skóre žáků, kteří jesle nenavštěvovali. Oproti tomu žáci, kteří chodili do školky či jiného předškolního vzdělávání, dosahují statisticky významně lepších výsledků než žáci, kteří do školky nechodili.

22 K opakovanému čtení a snaze o plynulost čtení bylo publikováno v souvislosti se základním vzděláváním mnoho studií. Tento návyk je vhodné pěstovat již od předškolního věku například formou předčítání.

